

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Úrad Prešovského samosprávneho kraja

Číslo poradia:

5. zasadnutie Zastupiteľstva
Prešovského samosprávneho kraja
dňa 17.4.2023

Správa Výboru pre audit Prešovského samosprávneho kraja za rok 2022

Predkladá:

Ing. Juraj Hudáč
predseda výboru pre audit PSK

Spracoval:

Ing. Juraj Hudáč
predseda výboru pre audit PSK

Prerokované:

Komisia finančná pri Z PSK

V Prešove dňa 4.4.2023

Návrh na uznesenie

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja v súlade s ustanovením § 34 ods.4 písm. g) zákona NR SR č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

berie na vedomie

správu Výboru pre audit Prešovského samosprávneho kraja za rok 2022

Dôvodová správa

V súlade s ustanovením § 34 ods.4 písm. g) zákona NR SR č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov Výbor pre audit Prešovského samosprávneho kraja informuje Zastupiteľstvo PSK o výsledku štatutárneho auditu a vysvetlí ako štatutárny audit účtovnej závierky prispel k integrite účtovnej závierky a akú úlohu mal výbor pre audit v uvedenom procese.

Správu Výboru pre audit PSK predkladá predseda výboru. Správa bola prerokovaná na zasadnutí finančnej komisie.

Správa Výboru pre audit Prešovského samosprávneho kraja za rok 2022

Apríl 2023

V súlade s ustanovením § 34 ods. 4 písm. g) zákona NR SR č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov ako predseda Výboru pre audit Prešovského samosprávneho kraja predkladám informáciu o činnosti Výboru pre audit od podania ostatnej správy (9.5.2022), informáciu o výsledku štatutárneho auditu a vysvetlenie ako štatutárny audit účtovnej závierky prispel k integrite účtovnej závierky a akú úlohu mal Výbor pre audit v uvedenom procese:

1. Definícia Výboru pre audit

Výbor pre audit PSK bol zriadený uznesením Zastupiteľstva PSK č. 419/2016 na svojom zasadnutí dňa 12.12.2016, a to v súlade s § 34 ods. 1 zákona NR SR č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 431/2002 o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Na 4. zasadnutí Zastupiteľstva PSK dňa 13.2.2023 boli uznesením číslo 31/2023 menovaní na obdobie do 31.12.2026 za členov Výboru pre audit PSK Ing. Juraj Hudáč, Ing. Matúš Polák a doc. Ing. Sylvia Jenčová, PhD.. Staronový výbor pre audit si na svojom prvom zasadnutí dňa 28.2.2023 zvolil svojho predsedu (Ing. Juraj Hudáč).

2. Činnosť Výboru pre audit za obdobie od podania ostatnej správy

- VPA dohliadal na priebeh konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2021. Súčasne sa podieľal na oprave nedostatkov.
- Prerokoval správu nezávislého audítora z auditu konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2021.
- Absolvoval konzultácie k výročnej správe za rok 2021 a sledoval proces jej spracovania.
- V zmysle § 34 ods. 4 písm. d) zákona NR SR č. 423/2015 Z. z. výbor pre audit preveril a sledoval nezávislosť štatutárneho audítora, ktorá bola deklarovaná čestným vyhlásením o nezávislosti zo dňa 14.10.2019 a potvrdená v dodatočných správach určených pre VPA PSK k správam nezávislého audítora k účtovným závierkam za roky 2019, 2020, 2021 a 2022.
- VPA skonštatoval, že v účtovnom období neboli účtovnej jednotke poskytnuté žiadne zakázané neauditorské služby uvedené v článku 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 537/2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu.
- Sledoval proces zostavovania účtovnej závierky PSK za účtovný rok 2022 s dôrazom na dodržiavanie osobitných predpisov a na integritu tohto procesu. Naďalej sledoval systém riadenia rizík v účtovnej jednotke, sledoval priebeh a výsledky štatutárneho auditu individuálnej účtovnej závierky.
- Na 5. zasadnutí Zastupiteľstva PSK 17.4.2023 informuje vedenie PSK o výsledku štatutárneho auditu s vysvetlením ako štatutárny audit účtovnej závierky prispel k integrite účtovnej závierky za účtovný rok 2022 a akú úlohu mal VPA v uvedenom procese.

3. Stanovisko k správe nezávislého audítora

- Štatutárny audit vykonávala v účtovnej jednotke Prešovský samosprávny kraj audítorská spoločnosť ACCEPT AUDIT & COLSULTING, s.r.o., licencia SKAU č.000124, zodpovedným audítorom bol Ing. Ivan Bošela, PhD., CA, licencia SKAU č. 161 na základe zmluvy o poskytnutí audítorských služieb zo dňa 30.6.2021.
- Správa nezávislého audítora z auditu účtovnej závierky za rok 2022 vrátane Správy k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov za rok 2022 (keďže výročná správa ku dňu vydania správy audítora nie je k dispozícii, ide hlavne o Správu z overenia dodržiavania povinností účtovnej jednotky podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách) pre štatutárny orgán a Zastupiteľstvo PSK boli na zasadnutí Výboru pre audit PSK prerokované za účasti kľúčového audítorského partnera v dňa 29.3.2023.
- V ten istý deň bola Výboru predložená a prerokovaná aj Dodatočná správa nezávislého audítora pre výbor pre audit PSK (v zmysle Nariadenia európskeho parlamentu a rady EÚ č. 537/2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu).
- V rámci metodiky auditu boli identifikované a posúdené riziká významných nesprávností v účtovnej závierke. Boli overené všetky podstatné náležitosti zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktoré musia byť overené audítorom podľa § 16 ods.3 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení.

Vo fáze plánovania auditu a v priebehu auditu audítorská skupina identifikovala nasledujúce najzávažnejšie riziká a to:

a) Ocenenie prírastkov majetku a systému ich financovania

PSK vykazuje neobežný majetok v hodnote 38 mil. eur, čo je oproti predchádzajúcemu roku menej o cca 12 mil. eur. Časť prírastkov bola financovaná z dotácií zo ŠR a EÚ. Účtovná jednotka vykazuje v tejto súvislosti prírastok výnosov budúcich období vo výške cca 24 mil. eur a výnosy z kapitálových transferov vo výške cca 0,4 mil. eur. Existuje riziko nesprávneho zúčtovania kapitálových transferov do výnosov.

Audítor na toto riziko reagoval testovaním prírastkov majetku, nákladov z odpisovania tohto majetku a súvisiacich výnosov zo zúčtovania dotácií.

b) Zúčtovanie transferov z rozpočtu VÚC

PSK vykazuje transfery majetku zo svojho rozpočtu na iné subjekty verejnej správy vo výške 290 mil. eur. Oproti predchádzajúcemu roku je to viac o cca 40 mil. eur. Výška pohľadávok z týchto transferov dosahuje 74 % z hodnoty majetku účtovnej jednotky a náklady na transfery predstavujú 89 % celkových nákladov účtovnej jednotky. Existuje riziko adekvátneho spravovania tohto majetku a zúčtovania poskytnutých transferov.

Audítor na túto situáciu reagoval testovaním transferov, ich zúčtovania a vykazovania súvisiacich transakcií a zostatkov u poskytovateľa a prijímateľa transferov.

c) Ocenenie nedokončených investícií dlhodobého hmotného majetku

PSK vykazuje nedokončené investície do dlhodobého hmotného majetku v brutto hodnote vo výške 9,3 mil. eur, ku ktorým odhaduje ich znehodnotenie iba vo výške 300,- eur. Nezaradené investície sú kumulované aj z minulých rokov a účtovná jednotka vyvíja snahu o dokončenie týchto investícií. Napriek tomu však existuje riziko, že účtovná jednotka bude nútená časť týchto investícií zahrnúť do zmarených investícií.

Audítor na uvedené riziko reagoval testovaním zostatkov a ocenenia nezaradených investícií. Účtovnej jednotke odporúča analyzovať nezaradené investičné akcie podrobne podľa rokov s identifikáciou potrebných úprav ich ocenenia prostredníctvom opravných položiek, ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu, prípadne zváženie možnosti ich odpísania ako zmarených investícií.

S uvedeným odporúčaním sa stotožňuje aj VPA PSK.

d) Znehodnotenie finančných investícií

PSK vykazuje dlhodobý finančný majetok v obstarávacej cene vo výške 30 085 tis. eur, a to podielové cenné papiere a podiely v spoločnostiach s podstatným vplyvom. K finančným investíciám vytvorila účtovná jednotka z titulu očakávaného rizika ich znehodnotenia opravné položky v celkovej výške 20 918 tis. eur. Netto účtovná hodnota dlhodobého finančného majetku takto predstavuje 9 167 tis. eur. Z uvedených finančných investícií je najvyššou nepeňažný vklad do spoločnosti Prešovské zdravotníctvo, a. s., s vykazovanou obstarávacou cenou investície vo výške cca 30 mil. eur s odhadom znehodnotenia tejto investície vo výške 21 mil. eur.

Audítor na uvedené riziko reagoval testovaním bonity finančných investícií v záujme eliminácie rizík ich znehodnotenia a súvisiacimi odporúčaniami účtovnej jednotke. Z dôvodu výrazného znehodnotenia finančných investícií je nevyhnutné prehodnotiť majetkové účasti v spoločnostiach, v ktorých účtovná jednotka nedisponuje väčšinou hlasovacích práv a v prípade nemožnosti efektívneho uplatňovania verejného záujmu zvážiť ďalšie možnosti súvisiace s týmito majetkovými účasťami. Súčasne je potrebné zabezpečiť systematické sledovanie vývoja vlastného imania a ďalších relevantných ukazovateľov spoločností s majetkovou účasťou PSK a v prípade nepriaznivého vývoja včas prijať príslušné opatrenia.

S uvedeným odporúčaním sa stotožňuje aj VPA PSK.

e) Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania

Dodržiavanie týchto pravidiel podľa zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. je podmienkou čerpania a používania návratných zdrojov financovania, vrátane úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zmeniek, komunálnych obligácií a dodávateľských úverov. Celková suma dlhu nesmie prekročiť 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka a suma ročných splátok nesmie prekročiť 25% upravených skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

Audítor overil podmienky čerpania a používania návratných zdrojov financovania v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Celkový dlh ako aj suma jeho splátok je v účtovnej jednotke výrazne pod stanoveným limitom, čo vytvára vhodné podmienky pre plynulé pokračovanie v činnosti a likviditu PSK.

f) Úplnosť a ocenenie odhadov manažmentu

PSK vykazuje rezervy na súdne spory a zamestnanecké pôžitky vo výške 3 478 tis. eur, z toho rezervy na súdne spory činia 3 411 tis. eur.

Audítor posúdil metódy účtovnej jednotky, ktoré boli použité pri stanovení odhadov a ich vykázaní v účtovnej závierke a odporúča využiť kvalifikovaný odhad expertov s použitím poistno-matematických metód a internej smernice k tvorbe týchto rezerv.

S uvedeným odporúčaním sa stotožňuje aj VPA PSK.

g) Iná skutočnosť

Audítor upozorňuje na vplyv invázie Ruskej federácie na Ukrajinu dňa 24.2.2022. Ide o destabilizáciu ekonomickej situácie, celosvetový rast cien surovín a energie, prudkú infláciu a humanitárnu katastrofu. Keďže PSK nemá priame obchodné vzťahy s Ruskou federáciou, Bieloruskom, ani Ukrajinou a vedenie PSK urobilo analýzu možných dopadov na účtovnú jednotku konštatujeme, že okrem rastúcich cien vstupov, najmä pohonných hmôt, energií, materiálov, tovarov a služieb, situácia nemá významné nepriaznivé dopady. Vedenie PSK nepredpokladá vážne ohrozenie nepretržitého pokračovania svojej činnosti. Jedným z hlavných rizík je možné zvýšenie zadlženosti účtovnej jednotky.

Audit bol vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Zodpovednosť audítora podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Počas celého auditu bol uplatňovaný odborný úsudok audítorov. Audítori zachovávali zásadu profesionálneho skepticizmu.

Audit nehodnotil informácie, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe, nakoľko ku dňu výkonu auditu nebola výročná správa k dispozícii. Výročná správa sa vyhotovuje a predkladá až po spracovaní konsolidovanej účtovnej závierky k 30.6. po ukončení rozpočtového roka a je povinne zverejňovaná podľa platnej legislatívy. Po zverejnení výročnej správy audítorská spoločnosť v súčinnosti s VPA posúdi, či táto obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve. Súčasne vyjadrí

názor či informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2022 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok a či boli vo výročnej správe zistené významné nesprávnosti získane na základe auditu účtovnej jednotky a situácií v nej.

Audítor vo svojej správe zároveň konštatuje a to na základe overenia dodržiavania povinností podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách platných v SR pre územné samosprávu, že PSK konal v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

Audítor neidentifikoval žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali, že Prešovský samosprávny kraj nebude schopný pokračovať vo svojej činnosti.

Výbor pre audit zároveň konštatuje, že neboli identifikované závažné nedostatky kontrolného systému, ani závažné nedostatky, týkajúce sa skutočného alebo možného nedodržiavania zákonov a iných právnych predpisov, ktoré sa identifikovali počas auditu. Oceňovanie majetku a záväzkov bolo v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky (dlhodobý hmotný aj nehmotný majetok nakupovaný bol oceňovaný obstarávacou cenou a dlhodobý hmotný aj nehmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou bol oceňovaný vlastnými nákladmi, dlhodobý hmotný aj nehmotný majetok získaný bezodplatne bol oceňovaný reálnou hodnotou, dlhodobý finančný majetok a nakupované zásoby boli oceňované obstarávacou cenou, zásoby vytvorené vlastnou činnosťou boli oceňované vlastnými nákladmi, pohľadávky a krátkodobý finančný majetok bol oceňovaný menovitou hodnotou, záväzky vrátane úverov boli oceňované menovitou hodnotou a obstarávacou cenou, rezervy sa oceňujú v očakávanej výške záväzku a časové rozlíšenia sa vykazujú vo výške podľa potreby dodržania zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím). Prechodné zníženie hodnoty majetku sa vyjadruje opravnou položkou.

Výbor pre audit PSK sa stotožňuje s nemodifikovaným názorom nezávislého audítora, že účtovná závierka PSK, pozostávajúca zo súvahy k 31.12.2022, výkazu ziskov a strát za rok 2022 a poznámok, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie **poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie PSK k 31.12.2022 a výsledku jeho hospodárenia za rok 2022** podľa zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Podrobnejšie informácie z výstupov auditu sú uvedené v Správe nezávislého audítora, ktorá tvorí prílohu Záverečného účtu Prešovského samosprávneho kraja za rok 2022.

V Prešove, 29.3.2023

Ing. Juraj Hudáč, v.r.
predseda výboru pre audit